

วิธีการทดลอง

การเตรียมน้ำต้มเกา基

เม็ดเกา基ที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นเม็ดเกา基แห้งที่ซื้อมาจากร้านขายยาในอำเภอหาดใหญ่ นำเม็ดเกา基 40 กรัม มาต้มให้เดือดในน้ำกลิ้น 300 มิลลิลิตร ใช้เวลาต้มประมาณ 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำไปกรองด้วยผ้าขาว

นาง นำน้ำกรองที่ได้ไปปั่นด้วยความเร็ว 3,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 15 นาที แล้วกรองผ่านกระดาษกรอง (Whatman No.1) ปรับความเข้มข้นของน้ำต้มเกา基 ด้วยนำกลันให้มีความเข้มข้น 400 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร ก่อนนำไปทดสอบฤทธิ์

การตรวจหาชนิดและปริมาณชาตุต่างๆที่มีอยู่ในเม็ดเกา基

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อตรวจหาชาตุต่างๆที่มีอยู่ในเม็ดเกา基 ใช้วิธี x-ray fluorescence(EDXRF, Spectrace TX-5000^R, Spectrace Inc.) ส่วนการหาปริมาณใช้วิธี atomic absorption (Varian AA 475)

การศึกษาผลของน้ำต้มเกา基ต่อความดันโลหิตของหนูขาว

ใช้วิธีที่คัดแปลงจาก The Staff of the Department of Pharmacology, University of Edinburgh⁽⁵⁾ โดยใช้หนูขาวตัวเมียน้ำหนัก 200-300 กรัม ทำให้สลบโดยนีดยา pentobarbital sodium ในขนาด 50 มิลลิกรัม/ กิโลกรัมเข้าช่องห้อง สอด endotracheal tube เข้าหลอดลมเพื่อให้สัตว์ทดลองหายใจได้สะดวก ให้ยาทาง femoral vein บันทึกความดันโลหิตที่ common carotid artery โดยใช้ pressure transducer(Statham P23 AC, Grass^R) ต่อเข้ากับ Polygraph (P7, Grass^R) หลังจากเตรียมสัตว์ทดลองแล้วรอประมาณ 30 นาทีเพื่อให้สัตว์ทดลองปรับตัวจนได้ค่าคอนโทรลที่สม่ำเสมอ ก่อนทำการทดสอบโดยให้น้ำต้มเม็ดเกา基ในขนาดต่างๆ เปรียบเทียบกับ acetylcholine, propranolol, isoproterenol และ potassium chloride(KCL)

การศึกษาผลของน้ำต้มเม็ดเกาคีต่อการบีบตัวของหัวใจหนูตะเภา

ใช้ชีดัดแปลงจาก The Staff of the Department of

Pharmacology, University of Edinburgh⁽⁶⁾ โดยใช้หัวใจส่วนเอเตรียของ
หนูตะเภา นำส่วนของหัวใจมาแขวนใน chamber(ขนาดบรรจุ 20 มล) ที่มีน้ำ
ยา Krebs (ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้ : NaCl = 5.54, KCl = 0.35, MgSO₄.7H₂O
= 0.29, CaCl₂ = 0.28, KH₂PO₄ = 0.16, NaHCO₃ = 2.1, Glucose = 2.1 กรัม/
ลิตร) มีออกซิเจน(95%)และคาร์บอนไดออกไซด์(5%)ผ่านตลอดเวลา ควบคุม
อุณหภูมิที่ 37°C จัดให้มีความตึงตัว 1 กรัม บันทึกแรงบีบตัวและอัตราการ
เต้นของหัวใจโดยใช้ Polygraph (P7, Grass^R) ผ่านทาง force displacement
transducer (FT03, Grass^R) โดยใช้ระยะเวลาในการปรับตัวของหัวใจประมาณ
30 นาทีจนได้ค่าตอนໂගรลที่สม่ำเสมอจึงเริ่มทำการทดลองโดยการเติมยาต่างๆ
ลงใน organ bath ดังนี้คือ น้ำต้มเม็ดเกาคี, acetylcholine, propranolol และ
atropine ในขนาดต่างๆ แล้วบันทึกผลของยาต่อแรงบีบตัวและอัตราการเต้น
ของหัวใจ

การวัดผลและศึกษาถ้าหากการออกฤทธิ์

การวัดผลการตอบสนองของค่าความดันโลหิตบวกเป็น
เปอร์เซ็นต์ของค่าความดันโลหิตเฉลี่ย(MABP,mean arterial blood pressure) ที่
ลดลง ซึ่งค่าความดันโลหิตเฉลี่ยคำนวณได้จากสูตร MABP = Pd + (Ps-Pd)/3
[Pd = diastolic blood pressure, Ps = systolic blood pressure)

การตอบสนองของการบีบตัวของหัวใจบวกเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ลด
ลงของแรงบีบตัวของหัวใจ(force of contraction) และอัตราการเต้นของหัวใจ
(heart rate)

การศึกษากลไกการออกฤทธิ์โดยการเปรียบเทียบผลของน้ำต้มเกาเกีก่อนและหลังการให้ยาต้านรีเซฟเตอร์ชนิดต่างๆ เช่น atropine ซึ่งเป็นยาต้าน muscarinic receptor หรือ propranolol ซึ่งเป็นยาต้าน beta adrenergic receptor⁽⁷⁾ และเปรียบเทียบความชันของกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดและการตอบสนองของยาชนิดต่างๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณนำเสนอด้วยค่าเฉลี่ยและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน($x \pm S.E.$) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลของยาที่ให้กับค่าคอนโทรลใช้วิธี student's t-test

นำค่าการตอบสนองต่อยาในขนาดต่างๆ ไปสร้างกราฟ(log dose-response curve) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองกับขนาดของยาที่ให้โดยใช้วิธี Correlation and Linear Regression⁽⁸⁾

การศึกษาความแรงในการออกฤทธิ์ของน้ำต้มเกาเกีกโดยการเปรียบเทียบขนาดของน้ำต้มเกาเกีกที่ให้ผลตอบสนองในขนาดเดียวกับยามาตรฐานที่ใช้ทดสอบคือ acetylcholine และ propranolol(Effective Dose, ED) โดยฤทธิ์ในการลดความแรงในการบีบตัวของหัวใจเปรียบเทียบจากค่า ED_{50} (ขนาดของยาที่ทำให้ความแรงในการบีบตัวของหัวใจลดลง 50%) และฤทธิ์ในการลดอัตราการเต้นของหัวใจเปรียบเทียบจากค่า ED_{10} (ขนาดของยาที่ทำให้อัตราการเต้นของหัวใจลดลง 10%)

ความชันของกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดและการตอบสนองของยาชนิดต่างๆ หาได้จากค่าสมการถดถอย(regression equation, $y = a + bx$ $a = \text{จุดตัด}, b = \text{ความชัน}$)